

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vákár L. könyv- és papirkereskedése Csikszereida, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20. —

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. ELTHES GYULA

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor. (Külföldre 20 K.
Félévre 8 kor. Negyedévre 4 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
Kéziratok nem adnak vissza.

Olvasóinkhoz.

Nem kellemes bejelentést kell tennünk olvasóinknak. Nem szívesen tesszük, de az a feladat, melyet magunk elé tűztünk, megköveteli.

Csikvármegye közérdekét továbbra is szolgálni akarjuk azzal az őszinte becsületességgel, amelylyel tettük ezt huszonkilenc éven át. Ehhez nekünk anyagi erő kell, mely nélkül nincsen élet. Nekünk ezt az erőt mindig olvasóink adták. Huszonkilenc éven át soha sem kértük, mert olvasóink nagy tábora könnyen juttatta hozzánk azt a pár fillért, mely elegendő volt ahhoz, hogy függetlenül és anyagi gondoktól mentesítve, kitűzött célunkat lélekkel, öntudattal és legjobb meggyőződésünkkel szolgáljuk.

A világháború előre nem látható helyzeteket és viszonyokat teremtett. A vidéki sajtó, mely ezelőtt is nagy nehézséggel küzdött, a legsúlyosabb helyzetbe került. Százszámra, egymásután szüntek meg a vidéki lapok, mert az anyag mértéktelen drágulása és a munkabérek óriási emelkedése, a vidéki sajtó szerény kereteit messze túlhaladták. — Németországban, Ausztriában és Magyarországon a vidéki lapoknak több mint fele kénytelen volt megjelenését beszüntetni és a meglevők is állandó nehézségekkel küzdenek.

A háború kitörése óta most másodszer emelik fel a németbirodalmi, ausztriai és magyarországi napilapok előfizetési árakat, bár a rendesnél jóval mérsékeltebb terjedelemben jelenhetnek. Emellett úgy a napi, mint a hetilapokat állandóan az a veszély fenyegeti, hogy megjelenésüket papirhiány miatt minden pillanatban beszüntetni lesznek kénytelenek.

A Csiki Lapok csaknem három évtizeden át megmaradt a maga szerény 8 koronás előfizetési ára mellett. A háború okozta anyag és munkabér drágulása kényszerítette a közelmúltban arra, hogy a Csiki Lapok előfizetési árát 12 koronára felemeljük. Ugyanezek az okok most elkerülhetetlenül szükségessé teszik, hogy a Csiki Lapok évi előfizetési árát, 1918. évi január hó 1-től kezdődőleg, 16 koronában állapítsuk meg. Jól tudjuk, hogy ez érzékeny teher ilyen meglepetésekhez nem szokott olvasó közönségünknek, de ez elhatározásunknál tisztán létfenntartásunk eszközeinek minimális biztosítását vettük számításba. A háború tovább foly és nem állíthatjuk teljes bizonyossággal, hogy ennél a határnál véglegesen megállapodhatunk-e?

A háború alatt minden törekvésünk

az volt, hogy a sokat szenvedett Csik vármegye közönségének olyan lapot adjunk kezébe, melyben megtalálja mindazt, amit egy vidéki laptól közönsége joggal elvár. Törekedtünk erre annyival is inkább, mert két laptársunk időlegesen kidőlni kényszerült és egyedül ránk hárult a feladat, hogy a vármegye székhelyén a vidéki sajtó kötelességeit vállaljuk. Tettük ezt mi sok-sok nehézséggel és küzdelemmel, melyek nem csökkentek, de fokozódtak.

Pontos megjelenésünket a katonai igénylések gátolják, amelyek úgy a szerkesztőségénél, mint a nyomdai munkában állandóan sok zavart okoznak. Ennek dacára kitartottunk és kitartunk, mert jól tudjuk, hogy Csikvármegye közönsége e legnehezebb napokban a helyi sajtót nem nélkülözheti.

Ezzel szemben kérjük a Csiki Lapok olvasóközönségét, hogy három évtizedes erkölcsi és anyagi támogatásában továbbra is tartson meg; adja meg nekünk azokat az eszközöket, melyek létfenntartásunkhoz elkerülhetetlenül szükségesek. Mi fokozott erővel továbbra is törekedni fogunk, hogy Csikvármegye közérdekét legjobb tudásunk szerint szolgáljuk.

A „CSIKI LAPOK”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Magyar szupremácia.

Az osztrák kiegyezési bizottságban élesen kikelték Magyarországnak a monarchia ügyeiben való tulsulya és a magyarságnak az országban való szupremáciája ellen.

Sajnálattal konstatálták a magyar befolyás preponderanciáját a monarchia külügyeiben a háború folyamán. A háború jelentékenyen átalakító hatással volt — így hallottuk — az emberek gondolkozására, különösen a nem németekre és nem magyarokra, a népek önrendelkezésének és szabadságának eszméjét vetvén fel. A nem német és nem magyar népek jobban és szerencsésebben akarják jövőjüket alakítani, mint a monarchia eddigi formája lehetővé tette. — Ha a magyarok minden változtatást oly hevesen elleneznek, ez természetes, mert érzik, hogy a nemzetiségi kérdésnek felvetése esetén a magyarság nem tarthatná meg az országban eddigi vezető pozícióját. A nemzetiségi kérdésnek az igazság elvei szerint való megoldása nem jelent kevesebbet, mint a magyar tulsulyának megtörését a monarchiában.

A dualisztikus szerkezetben, melynek

megdöntésén oda át most oly lankadatlan erővel fáradoznak bizonyos irányok, jog szerint a teljes egyenjogúság áll fenn. Ha Magyarország ennek dacára tulsulyra tudott szert tenni, ennek megvan a maga igen természetes magyarázata. Magyarországnak a legújabb ideig a parlamentáris kormányzata lehetővé tette, hogy kormánya egy egységes parlamenti többség politikájának megtestesítőjeként léphessen fel a monarchia közös ügyeiben. Ezzel szemben Ausztriában a kiegyezés óta nemhogy elcsendesedő, hanem még nagyobb erővel kitörő nemzetiségi vetélkedések állandóan lehetlenné tették az egységes politikai irányt ezekben az ügyekben is.

A mi egységünkben rejlik tényleges tulsulyunk magyarázata, ha volt ilyen tulsuly, aminthogy kimutathatólag volt, a jogi egyenrangúság és paritás törvénybe iktatott alapelve dacára is.

De hozzájárultak ehhez mindenesetre a személyi momentumok is. Az, hogy Magyarországnak eddigéig mindig voltak olyan emberrel a kormányzat élén, kikben megvolt a kellő szívósság és energia a hátuk mögött álló többség által helyesnek talált politikának ez irányban is érvényt szerezni.

Ilyenformán teljesen hiábavaló és neveltséges ez ellen a magyar tulsuly ellen kikelni Ausztriában, természetesen köveitkezménye lévén az a politikai fejlődésnek. Ha valahol, a külügyi politikában kell az egységes fellépés. A nemzetiségi törekvésektől széthúzó Ausztria miféle egységet tudott volna adni ennek a politikának?

Amily könnyen végezhetünk a monarchiában a magyar tulsuly elleni sűrű kifakadásokkal, ép ily neveltségesen tarthatatlan és mert nemzetiségeink felbiztatását célozza, rosszakaratu az országban a magyar szupremácia támadása.

A dualizmus azon alapeszméből indult ki, hogy Ausztriában a németek, Magyarországon a magyarság kezében lesz a szupremácia. Ausztriára vonatkozólag ez a várakozás nem következett be. A németiség leszorult és a szláv befolyás évtizedek óta folyton erősödik. Magyarországon azonban a magyarság nem fogja megtenni azt a szívességet az itteni nemzetiségeket felszabadítani akaró osztrák jóakaróinak, hogy lemondjon arról a szupremáciáról, melyet az ezer éves történeti múlt, a számbeli és politikai elsőbbség legteljesebb jogcíme alapján gyakorol.

Ha most Ausztria szláv politikusai állandóan azt hangoztatják, hogy a magyarországi nemzetiségek szolgálai állapot-

ban vannak s őket fel kell szabadítani, ez a legvilágosabban ahhoz a programhoz tartozik, mellyel ők a monarchiát a teljes szétszűlés állapotába akarják hozni, hogy így vakmerő terveiket megvalósíthassák. Ausztriát teljesen szétmállasztani a federalizmus által, Magyarországon megszüntetni a nemzetiiségek feluszításával a magyar szupremáciát, hogy ezáltal a magyar befolyásnak a monarchiában is vége legyen ez az ő programjuk. Ennek a megvalósulását azonban nem fogják megérni.

Mikor Szegeden öt tisztet agyonlöttek...

Fantasztikusan hangzik a cím és ósidőkre lehetne belőle következtetni, mert köztudomás szerint Szegeden a forradalom óta nem öltek meg tisztet, akkor is csak kettőt, a boldogtalan Záhonyt és Gracát, akiknek emlékét meg is örökölték már az engesztelő kegyelet a tanyai homokon. Valójában azonban sokkal frissebb szenzációról van szó, nem abból az időből, mikor 48-as hősök jártak Szegeden: a csehek.

A prágai Viktor Emánuel-ezred hőseiről nem volt szabad írni semmit, amíg a szegedi fronton harcoltak, sőt beszélni is csak suttogva lehetett róluk. Igaz, hogy sok mindenfelét suttogtak, többek közt azt is, hogy néhány 28-as tisztet Szegeden halattak — cseh szempontból — hősi halált. Most exhumálja ezt az 1915-ből való szenzációt egy hírlapíró, aki másolatot szerzett a Nemzeti Múzeum hadilevéltárának egy érdekes okmányáról. Az okmány a legfőbb hadvezetőségnek egy parancsa, amely a következőképp szól:

Ő felsége folyó évi április hó 26-án kelt legfelsőbb hadparancsával eirendelte, hogy a III. Viktor Emánuel nevét viselő cs. és kir. 28. ik számú gyalogezred, mely Prága környékéről és Prágában nyeri kiegészítését, az ellenség előtt tanusított gyávaság és megbízhatatlanság miatt feloszlattassék, tisztisara ellen a hadbírói eljárás megindíttassék, legénysége megtizedeltessék, a fennmaradó más ezredek között szétosztassanak és az ezred zászlója a bécsi arzenálba szállíttassék. A hadparancs a harc vonalokon álló összes ezredek előtt felolvasandó. Öt tiszt és megfelelő számú legénység agyóulövése Szegeden már megtörtént. Ennek a monarchia és az osztrák-magyar hadsereg történetében egyedül álló intézkedésnek a története a következő: Az ezred a kárpáti harc vonalon állott, kitzúzte a fehér zászlót és parlamentereket küldött az ellenséghez azzal, hogy mint szlávok nem akarnak az orosz ellen harcolni; a tárgyalásnál kitzúnt, hogy az ellenség, melyet oroszoknak néztek, nem orosz, hanem német katonaság volt. — A legfőbb hadvezetőség.

Gazdasági béke Romániával.

A Romániában Érdekeltek Magyar Központja a kormányhoz rendkívül figyelemre méltó felterjesztést intézett, a mely a Romániával folytatandó béketárgyalások során rendezést igénylő kérdésekkel foglalkozik.

A felterjesztés mindenekelőtt rámutat a Duna-akta fontosságára és reményét fejezi ki,

hogy most sikerül Romániát rávenni arra, hogy osztozzék a nemzetközi Duna-akta revíziójára vonatkozó oly értelmű magyar álláspontban, a mely szerint a Duna-bizottság tagjai csak a parti államok képviselőiből állhatnak, hogy a nemzetközi Duna-bizottság székhelye a jövőben Szulina helyett Budapesten legyen és hogy egy a folyamhajózási rendőrség, mint a folyami közigazgatás tekintetében Románia velünk megkösse azt a szerződést, amelyet a béke éveiben tőle eddig elérni nem sikerült.

A román kormány ráveendő lesz arra, hogy a békekötésben kötelezettséget vállaljon az iránt, hogy mihamarább kereskedelmi szerződéses tárgyalásba bocsátkozik Ausztria-Magyarországgal.

Romániának kötelezettséget kellene vállalnia, hogy termelésének lehetőleg mennyiségben kontingentálendő fölőlségét bizonyos kvóta arányában kizárólag a központi hatalmak részére méltányos árak mellett átengedi. Cél-szerű lenne a román petróleum csővezetékeknek Magyarország felé irányuló vezetése, szemben a háboru előtti állapottal, amikor azok Konstanzba torkoltak. Ha ez nem volna lehetséges, egy a ploesti—predeáli vonalat kétvágányúra építse ki, hogy ily módon petróleumnak ciszternákban való akadálytalan szállítását biztosíttassék.

Ajánlja a központ, hogy a Romániában levő vállalkozás és iparüzés szabadságának az elve a békeszerződésben kifejezésre jusson.

Záros határidőn belül érvényt kíván szerezni a felirat a berlini szerződésben Románia részéről vállalt azon kötelezettségnek, amely szerint a román zsidók teljesen egyenjogúsítandók.

Magától értetődőnek tartja a központ, hogy Románia kárpótiás nélküli béke esetén is kötelezendő lesz úgy az Erdélyben, mint a Romániában (az ott lévő magyar, osztrák és német alapítású és részesedésű telepeknek) okozott károk teljes értékű megtérítésére, valamint kötelezendő lesz a szabaddalmi és védjegybitorlások által okozott károk megtérítésére is.

A követelések behajtását illetőleg természetesen tartja a központ, hogy a megkezdett külvilág-behajtások elismertessenek, valamint azt is, hogy a fennálló követelések a jövőben is akadálytalanul érvényesítendők és behajthatók legyenek.

Igen fontos problémája lesz a békeszerződésnek Romániában teremtett új valutának likvidálása is. Fokozatosan meg kell szüntetni a háboru folyamán kibocsátott retorziós gazdasági rendelkezéseket, fizetési tilalmakat stb.

Megkezdik a rokkant honvédek, özvegyek és árvák segélyezését.

A honvédelmi miniszter leirata.

A háboru ezernyi szenvedése megindította az érző emberek szívét. Jöttek a százazrek és vándoroltak a milliók a nemes cél felé. Segíteni azokon, akiket a háboru megfosztott a lehetőségektől, hogy a maguk hajdan erős kezével keressék meg a létfenntartás eszközeit. E válságos idők nehéz gondokat raktak a gyász és fájdalom fölébe azokra is, akik elvesztették hozzátartozóikat, akik elesetek a veres küzdelmek során és nem térnek vissza többé soha.

A honvédelemügyi miniszter most már elérkezettnek látta az időt, hogy a nemes áldozatkészég nyomán összegyűlt alaphól megkezdhesék a segélyezést. Évégből hivatalos uton óhajtja a kérdés megoldását akként, hogy beadványok útján kérelmezhesék a segélyre szorulókat az őket megillető segélyt. Tegnap érkezett le Szurmay Sándor honvédelemügyi miniszternek erre vonatkozó leirata a főispáni hivatalhoz. A leirat szószerint így hangzik:

A társadalom áldozatkészége immár lehetővé teszi, hogy a Szurmay Sándor-alaphól és a honvédelmi miniszter rendelkezésére álló egyéb pénzekből a segélyezést megkezdhesük.

Ennélfogva a magyar kir. honvédség és magyar kir. népfölkelés, a m. királyi és a m. kir. horvát-szlavon csendőség ama tisztjei, lelkészei és tisztviselőjelöltjei, akik a háboruban rokkantak lettek, vagy hadisérülteké váltak és segélyre szorulnak és a kérelmezés

idejében tényleges katonai szolgálatban nem állanak, továbbá a háboruban hősi halált halt, sebesülés, a harctéren szerzett betegségek (sérülések) vagy hadifáradalmak következtében elhalt magyar kir. honvéd, népfelkelő, m. királyi és magyar királyi horvát-szlavon csendőraltisztok, lelkészek, tisztviselők, tiszt és tisztviselőjelöltek segítségére rászorult özvegyei és árvái segélyezés iránti kérvényeiket hozzám benyújtják.

A kérvények szerkesztésének egyszerűsítése és megkönnyítése céljából űrlapok lesznek a m. kir. honvédtalomsparancsnokságnál egyszerű szóbeli, vagy levelező-lapon beküldött írásbeli kérelem alapján díjmentesen kiszolgáltatva.

A kérvényező az általa kitöltött és aláírt kérvényt lakhelyének községi előljároságánál, polgármesterénél nyújtja be, mely a kérvényben foglalt adatokat a lehetőség szerint átvizsgálja és a kérvényt haladék nélkül a kérvényező lakhelye szerint illetékes honvédkiegészítő parancsnoksághoz juttatja.

Sulyt helyezek arra, hogy ezen kérvények soron kívül elintéztessenek és továbbíttassanak, miért is az esetleg szükségesnek mutatkozó felvilágosításokat stb. a lehető legegyszerűbb módon kell eszközölni.

Ennélfogva felhívom a polgármesteri hivatalt, hogy a területén tartózkodó segítségre szoruló igényjogosultakat segély iránti kérvényeik benyújtására figyelmeztessék és benyújtandó kérvényeiket haladéktalanul intézzék el és késedelem nélkül továbbítsák, hogy a segélyek idejében folyósíthatók legyenek.

Ha butorokat akar venni

ne sajnálja az utat M.-Vásárhelyre és tekintse meg **SZÉKELY és RÉTI**

erdélyrészi butorgyár részvénytársaság kamarai szállítók

BUTORTERMEIT!

Ebédliők, uri és hálószobák, szalonok, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, zongorák, hatalmas választékban, jutányos árak mellett.

Mibe került eddig a háboru?

— A költségekben vezet az ántánt. —

[Az az esztendő, amely békeajánlatunk visszautasítása óta eltelt, nagyon sokba került az ántántnak. Az emberekben, anyagokban, hadiszerekben szenvedett és a területi veszteségeken kívül a háborus kiadások is rettenetes nagy összegre növekedtek.

Az ántánt köréből való adatok szerint Anglia hadikiadása ebben az évben 53 milliárd, Franciaországé 53.3 milliárd, Oroszországé 46.6 milliárd, Olaszországé 12.2 milliárd, Amerikáé pedig 53.1 milliárd volt összesen 200 milliárd egyetlen évben. Evel szemben Németország hadikiadásainak összege 36, Ausztria-Magyarországé 18.7, Törökországé 0.66, Bulgáriáé 0.64 milliárd, a központi hatalmaké összesen 56 milliárd volt. Az ántánt hadikiadásai az előző évekéhez képest aggasztó mértékben növekedtek. Anglia az idei 53 milliárddal szemben az előző 28 hónapon át 68 milliárdot adott ki, a központi hatalmaké pedig ugyanezen idő alatt 56 milliárdra emelkedett az előző 28 hónap 95.2 milliárdjával szemben. Az arány a jövőre nézve még fokozottabb mértékben fog rosszabbodni az ántántnál.

Azonkívül a központi hatalmak csaknem teljesen maguk viselik a háboru költségeit, az ántánt országai ellenben rendkívül mértékben eladósodtak.

Mindenki teljesítse kötelességét és jegyezzen a hadikölcsönre.

KÜLÖNFÉLÉK.

Előfizetőinkhez. Kérjük előfizetőinket, hogy a hátralékos előfizetési díjakat hozzánk postafordultával beküldeni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a Csiki Lapokat beszüntetni és a hátralékos díjakat bírói uton felhajtani.

— **Személyi hír.** Tolnay Lajos dr. főispán hivatalos ügyekben Budapestre utazott, ahonnan e hó utolsó napján tér vissza.

— **Hadikölcsön jegyzések vármegyénkben.** A hozzánk beérkezett jelentések szerint ezideig a hetedik hadikölcsönre Csikvármegye lakossága közel tizenkét millió koronát jegyzett. Ebből egyedül a Csikszeredai Takarékpénztár 6.300.000 korona, az Agrár Takarékpénztár gyergyószentmiklósi fiókjára két millió korona esik. A jegyzések a vármegyében még javában folynak. A már eddig elért eredmény minden várakozást felülmúl és méltán csatlakozik az előrelátható országos eredményhez, mely legalább is három milliárdot fog kitenni és ezzel az összeggel messze túl haladja az előző hadikölcsönök összegét, mely egy esetben sem haladta meg a két milliárdot.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** A vármegye közigazgatási bizottsága január havi rendes havi ülését január 22-én délelőtt fél 9 órakor tartja meg.

— **58 milliárdot jegyeztek az osztrák hadikölcsönre.** Bécsből táviratozzák: A hetedik hadikölcsönre való jegyzéseket ma lezárták és azok az első megállapítások szerint 5,801.600.000 millió koronát eredményeztek.

— **Erdély legkomiszabb vasutja két-ségkívül a héjjasfalva—székelyudvarhelyi vicinális, de még ott is hallatlan, ami most történt: a híres kis vasut, mely rendszeren három vonatpárt járat, decemberben odaredukálta a forgalmat, hogy Héjjasfalváról Székelyudvarhelyre és vissza csak minden két napban jár vasut.**

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Lajos Ignác adóhivatali ellenőrt a dunaföldvári adóhivatalnál, a IX. fizetési osztályban való meghagyás mellett, adóhivatali pénztárnokká a miavai adóhivatalhoz kinevezte.

— **Katonai hírek.** A tisztek részére legközelebb — mint a Külügy-Hadügy írja — ruhasegélyt fognak folyósítani. Az erre vonatkozó rendeletet a napokban ki fogják adni és e szerint a VI. rangosztálybeliek 400 koronát, a VII—VIII. rangosztálybeliek 350 koronát, a IX—XI. rangosztályba soroló havidíjasok pedig 300 korona egyszeri ruhasegélyt fognak kapni. — A tartalékos tiszti és tisztjelöltiskolák legközelebbi tanfolyamát 1917. január hó 4-én nyitják meg.

**Fizesse elő
a magyar értelmiség
napilapját**

AZ UJSÁG-OT

Megrendelési cím:

**„AZ UJSÁG” KIADÓHIVATALA
Budapest, VII., Rakóczi-ut 54. sz.**

1-3

— **Tisztújító közgyűlés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága részleges tisztújító közgyűlését január 21-én tartja meg, melyen a különböző bizottságok megbízatásukat vesztett tagjai is választás alá kerülnek.

— **Házasság.** Thiry János m. kir. pénzügyi számtiszt, járási számvevő, jelenleg népf. hadnagy gazdasági tiszt, folyó hó 17-én házasságot kötött Ösz Annuskával, Csikszepvizen.

— **A közegészségügy államosítása.** Ugron Gábor belügyminiszter, mint a „Keleti Értesítő” jelenti, a belügyminiszterium egészségügyi közigazgatási osztályában külön törvényelőkészítő alosztályt szervez, melynek feladata a közegészségügy államosításának előkészítése. Az alosztály elnöke Kampis János dr. miniszteri tanácsos, orvosi előadója Dóczi Imre dr. közegészségügyi felügyelő, tagjai Móczár Dezső dr. min. fogalmazó, Rétfalvi Gyula dr. közegészségügyi felügyelő és Damokos Andor dr. nyug. alispán. A törvény előkészítő osztály munkájában a közegészségügyi főosztály minden tagja részt vesz.

— **A többgyermekes családapák kiméltése.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszter rendeletét, a mely a többgyermekes családapák kiméltésére vonatkozó körendelet kiegészítéseként intézkedik, hogy „a hat, vagy még több el nem látott gyermekekhez” azon mostoha és örökbe fogadott gyermekek is számítandók, a kiknek fentartásáról az illető családapa katonai szolgálatra való bevonulása előtt már gondoskodott és akikről még jelenleg is gondoskodik; elrendeli továbbá, hogy a házastársak egyikének a házasságon kívül született, azonban háztartásukban élő gyermekei a házasságból született gyermekekkel egyenlő elbánásban részesítendők.

— **A gazdasági cselédek lisztkvótájának felemelése** érdekében több vármegye felírt a földművelésügyi miniszterhez. Sopronmegyének most felelt a miniszter, a ki válaszában közli, hogy e kívánságnak nem tehet eleget és a cselédek fejadagját nincs módjában felemelni.

— **Jótekonycélú Szilveszter-estély.** A Vörös-Kereszt-Egylet csikszeredai választmánya, a katonai hatóságokkal egyetértőleg és közreműködése mellett, december 31-én nagyszabású műsoros estélyt rendez. A rendezőség élén dr. Filep Sándorné alelnökkel és Ujfalusi Jenő polgármesterrel, mindent elkövet, hogy az estély megfeleljen a hozzáfűzött várakozásoknak. Az estély védnökeiül sikerült megnyerni Dentai Rohr Ferencz báró vezérezredest, hadseregparancsnokot és Tolnay Lajos dr. főispánt, kik a védnöki tisztet szépséggel elfogadták. A tiszta jövedelem a Pro Transsylvania és a hadiárvaik javára esik. A közönséget ezuton figyelmeztetjük, hogy meghívók nem lesznek kibocsájtva. Belépő díj személyenként 3 korona. Az estély a Vigadóban lesz megtartva, hol sátrak is lesznek felállítva, melyekben városunk hölgyei ételket, italokat és cigarettákat korlátlan számban fognak a jótékony cél javára árusítani. Ezenkívül többféle kellemes meglepetést is tartogatnak a közönség számára. Az estélyen négy zenekar fog működni.

— **A sertéshizlalás új rendszere.** A hivatalos lap mai száma közli a közlelmezési miniszternek a sertéshizlalás nyilvántartása és ellenőrzése tárgyában kibocsájtott új rendeletét. A rendelet szerint mindenki, aki sertést hizlal, akár a maga számára, akár más számára, vagy a földművelésügyi ministertől nyert hizlalási engedély alapján, köteles a hizlalás lényét a helyi hatóságnál nyolc napon belül bejelenteni. A hizlaló köteles 48 órán belül bejelenteni minden változást, mely a hizlalt sertések számában, kényszervágás, elhullás, hizlalásból való kivonás folytán előállott. A

sertéshizlalásokról hatósági nyilvántartást kell vezetni úgy a helyi hatóságnak, mint az Országos Sertésforgalmi Irodának. A rendelet további részében a sertéshizlalás ellenőrzéséről intézkedik, melyre a helyi hatóságon kívül az Országos Sertésforgalmi Iroda kiküldöttje jogosult. A rendelet megszegését hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják.

— **A munkaszünet felfüggesztése december utolsó két vasárnapján.** A kereskedelemügyi miniszter kivételesen engedte, hogy a december 23-ára és 30-ára eső vasárnapokon az ipari és kereskedelmi árusítás és házhoz szállítás a magyar szent korona országainak egész területén a tüzelőanyagokkal való takarékoságról szóló rendelet korlátain belül végezhető legyen.

— **A rögtönbiráskodás megszüntetése Erdélyben.** A m. kir. V. honvédkerületi parancsnok, mint illetékes parancsnok, a kihirdetett rögtönbiráskodási rendelkezést, a mely a hadrakelt sereg körletéhez csatolt magyar királyi kolozsvári honvédkerület területére vonatkozott, a kbp. 449. §. 2-ik bekezdése értelmében a kolozsvári honvédkerületnek a hadrakelt sereg körletéhez tartozó egész területére nézve a hadrakelt sereghez tartozó katonai kötelek kivételével megszüntette.

— **Iparosok és kereskedők hadiözvegyei segítése.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az oly hadiözvegyeket, akiknek férje önálló iparosmester vagy kereskedő volt a kamara kerületében, hogy a kamara azon pályázat határidejét, amelyet 50 női-szabó-ipari varrógép kiadományozására, részükre hirdetett, meghosszabbította december végéig. Figyelmezteti a kamara a pályázni kívánókat, hogy a kérvény csak úgy kerülhet tárgyalás alá, ha mellé oly hatósági bizonyítvány van csatolva, melyben igazoltatik, hogy az özvegy férje önálló iparos vagy kereskedő volt és a harctéren elesett vagy harctéren szerzett betegségében halt el, továbbá, hogy a kérelmező szegény sorsu s a női ruhavarrással kereset-szerüleg akar foglalkozni.

— **Ujéviglehet jegyezni hadikölcsönt!** A hivatalos lap közli, hogy a hetedik hadikölcsön alkalmából kibocsájtott 6 százalékos m. kir. adómentes állami járadékkölcsönre valamint az 5¹/₂%-os m. kir. adómentes állami járadékkölcsönre nézve a folyó évi november 15-étől december 14-ig bezárólag megállapított aláírási határidő meghosszabbítottik olyképpen, hogy a nyilvános aláírás az aláírási felhívásban felsorolt hivatalos aláírási helyekkel és az azok által a pénzügyminiszterium jóváhagyásával jegyzések átvételére felhatalmazott intézeteknél és bankcégeknek folyó évi december 14-én tul folytatólag még 1917. évi december 31-ig bezárólag is történhetik.

— **Mikor a német Kossuth-bankóval fizet.** Eredeti, mulatságos eset történt az egyik sepsiszentgyörgyi kereskedésben. Beállított egy német katonát s kérte, hogy egy nagyobb magyar bankót váltsanak fel. Megnézték a bankót s nagy meglepetéssel konstatálták, hogy az egyszázforintos Kossuth bankó. Arra a kérdésre, hogy hol kapta, a német azt felelte, hogy a fronton egy magyar bakának sok dohányt adott el s azért száz korona képében kapta. A beváltásból természetesen nem lett semmi s a német savanyu arccal tette el emlékebe a régi bankót.

— **Az Erdélyi Szemle dec. 16. 39. száma a következő tartalommal jelent meg:** Isac Emil: Beszélgetés Baudelaire-rol. — Kosztolányi Dezső: Baudelaire: Halál, vén kapitány. — Franyó Zoltán: Ch. Baudelaire: Áhítat, Korrespondencia. S. Nagy László: Baudelaire emléke. — Baudelaire-versek: Szabados Ede, György Oszkár. — Jávör József: Vers. „Les fleurs du Mal” költőjének asszonyához. — Walter Gyula: E. I. T. és irodalmi dilettantizmus. — Könyvek. — Művészet. — Színház. — Közgazdaság.

„A budapesti 8 órai Ujság“ január elsejével új előfizetést nyit. Az előfizetési díj 1 óra 2 korona 50 fillér, negyedévre 7 korona.

— **Halálozás.** Lakatos Izráné szül. Pálffy Ida 24 éves korában, házasságának negyedik évében, elhunyt. Halálát férje Lakatos Izra, kis gyermeke, édesatyja Pálffy András körjegyző és kiterjedt rokonság gyászolja. A mélyen sujtott család iránt igen nagy részvét nyilvánul meg. — Temetése folyó hó 13-án ment végbe.

— **Koncz József** csikszentmihályi községi adószedő és birtokos 35 éves közszolgálat után december hó 7-én 62 éves korában Csikszentmihályon elhunyt. Haláláról családja, a községi képviselőtestület és előjáróság külön jelentést adott ki.

— **Értesítés.** A helybeli fogyasztási szövetkezet f. év december hó 29., 30. és 31-én leltározás miatt egész nap zárva lesz.

— **Gépészek Szaklapja** címen rendszeres mellékletet ad ki a Molnárak Lapja (Budapest, V. Csáky-u. 12.), mely a gyakorlati szakemberek részére valóságos tömegét adja a tapasztalatoknak és utmutatásoknak. Mutatványszám ingyen kérhető.

— **Erdélyi menekültek nyomora.** A sokat szenvedett szerencsétlen erdélyi menekültek az ország egyes vidékein még mindig nagy nyomorral küzdenek. Mint Nagykanizsáról írják, ott is még számos erdélyi család nyomorog, magával hozott ruhájuk lerongyolódott és sok gyermek mezítláb didereg a beállott hidegben. A menekülteket támogató iroda ugyan mindent elkövet a nyomorgók segítségére, de különösen a ruhabetételezés, a mai drága árak mellett nagy gondot okoz. Most újabb gyűjtést rendeznek a szerencsétlen erdélyiek felségélyezésére.

— **A községi jegyzők mozgalma.** A községi és körjegyzők pénteken tartott közgyűlése zivataros bangokat váltott ki. A jegyzők is fölőtte elégedetlenek ellátásukkal s legalább annyit akarnának elérni, a mennyit a tisztviselők elértek. Minthogy a jegyzők csakugyan rendkívül sok állami érdekű funkciót végeznek s különösen a háború alatt felletta megsokasodott a munkájuk, a kormánytól a legnagyobb méltánylást kell kívánniok addig is, míg a béke helyreállta után nyugodtan rendezhetik az ő státusukat is.

— **Közgyűlés.** A csikszeredai tisztviselők fogyasztási szövetkezete 1916. évi rendszeres közgyűlését folyó évi december hó 8-án tartotta meg. A közgyűlés az igazgatósági jelentés után elfogadta a mérleget, majd Gál Józsefet az eltávozott Gyalóky Sándor helyett igazgatóvá, Bodor Gyulát, Schuster Olivért, Vitályos Györgyöt, Ambrus Dénezt, Kovács Jánost, Wágner Sándort, Domokos Sándort, Farkas Imrét és Csizser Imrét felügyelőkké választotta. Az igazgatóságból kisorsolták dr. Elthe Gyulát, Kajtsa Józsefet és Kovács Jenót, akiket újból megválasztottak.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy **szobafestő és mázoló műhelyemet** megnyitottam s e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árak mellett elvállalok és a legpontosabban elkészítek.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradok kiváló tisztelettel

**Antal Gyula, festő
Csikszereda.**

1-3

LEGUJABB Fegyverszünet és béketárgyalások.

Oroszország Németországgal, Magyarország-Ausztriával, Bulgáriával és Törökországgal valamennyi harcterére kiterjedő 28 napos fegyverszünetet kötött és a béketárgyalásokat azonnal megkezdte. A román hadsereg főparancsnoksága Focsaniban a központi hatalmakkal szintén ideiglenes fegyverszünetre lépett, ami azt jelenti, hogy keleti frontunk egész kiterjedésében megszűnt minden harci tevékenység és minden remény megvan a közeli békekötésre. Nyugaton ellenségeinken megdöbbenés és gondolkodás vehető észre. A jelek arra engednek következtetni, hogy a háború nyugaton sem tarthat sokáig. A francia és angol sajtó rámutat arra, hogy a központi hatalmak hatalmas hadseregeiket és tüzérségüket keletről nyugatra viszik át, ami az ántánt-hatalmakra végzetes lehet. A legközelebbi jövő mindenestre sorsdöntő lesz a világháborúban.

Karácsonyi és Ujévi AJÁNDÉKTÁRGYAK

nagy választékban kaphatók.
Mindennemű óra- és ékszer-
:: javítások elfogadtatnak ::
**Szalkay Dezsőné óra- és ékszer-
rész-üzletében Csikszeredán.**

3-3

BOR, nagyban eladó Szöllősi Samunál, Székelyudvarhelyt.

6-

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett
közöltetnek és felvétetnek
A KIADÓHIVATALBAN.

Eladó belsőség!

Csikszeredában a Kossuth Lajos-utcában egy kitűnő belsőség, mely úgy kereskedőnek, mint gazdálkodónak a legmegfelelőbb helyen fekszik, 1917. évi december hó 26-án (Karácsony másodnapján) d. u. 3 órakor, a csikszeredai ipartestület iroda helyiségében, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt az ipartestület előjárósága.

Csikszereda, 1917. évi december hó 15-én.

Filó Károly s. k.,
elnök.

Kövér Sándor s. k.,
penztárnok.

Hirdetmény.

A csikmegyei közkórház 1918. évi élelmezésének biztosítása végett árjelzést hirdetek.

Közelebbi részletes adatok a kórház igazgatóságánál tudhatók meg.

Ajánlatok folyó évi december hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be; később beérkezők nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlathoz 1000 (egyezer) korona készpénzben vagy óvadékképes értékben csatolandó.

Csikszereda, 1917. évi december hó 3-án.

Dr. Veress Sándor,
igazgató-főorvos.

2-2

Hölgyek figyelmébe!

9 éves amerikai prakszissal ajánlom magam azon hölgyeknek, kiknek megbízható **szakavatott szülésznőre**

van szükségük. Lakásom: Arpad-utca 15. szám, földszint, ajtó 9.

Özv. Priska Joachimné, okleveles szülésznő, Kolozsvárt. 3-4